

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Overzicht van de ontwikkelingen op niveau van de Europese Unie (EU) – mei 2021

In deze mededeling aan de Vlaamse Regering wordt een overzicht gegeven van de voor Vlaanderen relevante ontwikkelingen in het Europese besluitvormingsproces tijdens de maand mei.

1. Discussies voorbij maand in de (Europese) Raad

1.1. Sociale zaken, COVID-19-vaccins, klimaatbeleid en sancties tegen Wit-Rusland op agenda Europese Raad

De staatshoofden en regeringsleiders van de Europese lidstaten kwamen in de maand mei meermaals samen. Op 7 en 8 mei kwamen de leden van de Europese Raad samen in Porto, waarbij de Verklaring van Porto over Sociale Zaken werd aangenomen. De regeringsleiders bevestigen daarin onder meer de centrale plaats van de sociale dimensie, sociale dialoog en de actieve betrokkenheid van de sociale partners in een sociale markteconomie met een groot concurrentievermogen. Daarnaast bespraken ze samen met Europese instellingen, sociale partners en maatschappelijke organisaties de uitvoering van de Europese Pijler van Sociale Rechten en de drie hoofdoelen voor 2030 inzake werkgelegenheid, vaardigheden en sociale bescherming. Tot slot werd ook een videoconferentie gehouden met de Indiase Premier Modi.

Tijdens zijn buitengewone bijeenkomst van 24 en 25 mei veroordeelde de Europese Raad de gedwongen landing van een Ryanairvlucht in Minsk op 23 mei en de detentie door de Belarussische autoriteiten van journalist Raman Pratasevitsj en van Sofia Sapega. De Europese Raad eiste hun onmiddellijke vrijlating en verzocht de Raad van Ministers zo spoedig mogelijk passende sancties tegen personen en entiteiten in te stellen. Verder hielden de EU-leiders een strategisch debat over Rusland. Ze veroordeelden de illegale, provocerende en disruptieve Russische activiteiten, herbevestigden de vijf beginselen van het Ruslandbeleid (volledige uitvoering van de akkoorden van Minsk; nauwere betrekkingen met de landen van het Oostelijk Partnerschap; een weerbaardere EU op gebieden als energiezekerheid, hybride dreigingen en strategische communicatie; selectieve samenwerking met Rusland over kwesties waarbij de EU duidelijk belang heeft; steun voor interpersoonlijke contacten) en vroegen de Hoge Vertegenwoordiger en de Europese Commissie om een rapport met beleidsopties in de aanloop naar de Europese Raad van 24 en 25 juni.

Tijdens de buitengewone bijeenkomst van 24 en 25 mei stond ook het klimaatbeleid op de agenda. De regeringsleiders lichtten hun prioriteiten toe ten aanzien van het emissiehandelssysteem (ETS) en de toekomstige vormgeving van de Effort Sharing Regulation (ESR; verordening over verdeling van inspanningen per lidstaat in de verlaging van broeikasgasemissies van sectoren buiten het ETS). België pleitte inzake de ESR voor een gelijk gewicht van het criterium kosteneffectiviteit en het criterium BBP per capita in de verdeelsleutel van de inspanning voor 2030, wat moet leiden tot een kleiner verschil tussen de hoogste en de laagste reductiedoelen onder de lidstaten. De Europese Raad besliste uiteindelijk om de conclusies van december 2020 aan te houden en verzocht de Europese Commissie haar wetgevingspakket inzake klimaatbeleid spoedig voor te leggen, voorzien van een grondige analyse van de ecologische, economische en sociale gevolgen op lidstaatniveau. Nadat het Commissievoorstel is ingediend zullen ze hierop terugkomen.

Ook de COVID-19-pandemie werd opnieuw besproken. De EU en haar lidstaten willen het delen van vaccins versnellen om derde landen in nood te ondersteunen. Het doel is om tegen het einde van het jaar ten minste 100 miljoen dosissen te doneren en de productiecapaciteit ter plaatse te helpen ontwikkelen. Verder gingen de leiders in op de wereldwijde toegang tot vaccins. Een meerderheid van de leden, waaronder ook premier De Croo, gingen akkoord dat de vrijgave van patenten op de korte termijn geen oplossing is, maar dat de productie en distributie van vaccins opgedreven moet worden door samenwerking tussen de publieke en private sector.

1.2. Ministers bespreken toegang tot COVID-19-vaccins

Op 11 mei kwamen de leden van de Raad Algemene Zaken samen. De Raad besprak de aanpak en coördinatie van de COVID-19-pandemie op EU-niveau. De ministers drongen aan op een snelle aanname van de digitale COVID-19-certificaten en op meer internationale solidariteit. Inzake de vaccins werd benadrukt dat er op korte termijn nood is aan verhoging van de wereldwijde productiecapaciteit en het opheffen van exportrestricties. De Raad trof daarnaast voorbereidingen voor de buitengewone Europese Raad op 24 en

25 mei. Tot slot werden de ministers door het Portugees Voorzitterschap geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de Conferentie over de Toekomst van Europa.

1.3. Ministers van Europese Zaken houden gedachtewisseling over open strategische autonomie

Op 17 mei vond een informele vergadering plaats van de ministers van Europese Zaken. Het EU Foresight Network werd gelanceerd met de eerste bijeenkomst van de 'Ministers voor de Toekomst' onder voorzitterschap van Europees Commissaris Šefčovič. Het Foresight-Netwerk zal ten minste eenmaal per jaar op ministerieel niveau bijeenkomen om megatrends in kaart te brengen en de horizon te scannen op uitdagingen die op de EU afkomen. Tijdens deze eerste bijeenkomst wisselden de Europese Commissie en de lidstaten van gedachten over open strategische autonomie. België steunt het concept open strategische autonomie en benadrukt daarin o.m. grotere weerbaarheid met behoud van openheid en zonder protectionisme, versterking van het Europees concurrentievermogen met aandacht voor kmo's, gelijk speelveld, vrijwaring van waardenketens, en internationale samenwerking binnen een multilateraal kader.

1.4. Europese leiders roepen op tot volledige en effectieve uitvoering van Brexitakkoorden

De Europese Raad boog zich deze maand voor de eerste keer over de EU-VK-relaties sinds de officiële inwerkingtreding van de Handels- en Samenwerkingsovereenkomst op 1 mei 2021. De Staats- en Regeringsleiders deden een oproep om het Terugtrekkingsakkoord én de Handels- en Samenwerkingsovereenkomst volledig en effectief uit te voeren en om de bijhorende beheersstructuren operationeel te maken. Verder werd het VK opgeroepen het non-discriminatiebeginsel te respecteren en werd het belang van evenwicht tussen rechten en plichten in de relatie met het VK aangehaald. De lidstaten bevestigden ook opnieuw hun éénheid ten aanzien van het VK. Wat betreft het Brexit Adjustment Reserve werd eind mei de positie van het Europees Parlement (EP) vastgelegd onder leiding van het Belgische EU-parlementslid (MEP) Pascal Arimont. Vanuit de Vlaamse en Belgische Vertegenwoordiging bij de EU vonden heel wat contacten plaats met Arimont en andere betrokken MEP's om de belangen te behartigen. In het finale EP-rapport wordt de allocatiemethode van de Raad overgenomen. De Belgische enveloppe zal op basis van deze allocatiemethode landen op ongeveer €353 miljoen. Het EP stelt een aantal amendementen voor wat betreft de uitbetaling van de middelen, de oormerking van visserij-middelen en de subsidiabele periode en maatregelen. In juni vinden de interinstitutionele onderhandelingen hierover plaats. Voor de Vlaamse Regering is het belangrijk dat de verordening nu zo snel mogelijk in werking kan treden, zodat de nodige middelen ter ondersteuning van de Vlaamse bedrijven en sectoren op korte termijn gemobiliseerd kunnen worden.

1.5. Nieuwe impuls voor handelsbetrekkingen met India en VS

Tijdens de virtuele EU-India-top in Porto van 8 mei kondigden beide partners aan dat er gewerkt zal worden aan het vinden van oplossingen voor markttoegangsproblemen en dat men onderhandelingen zal heropstarten voor een ambitieus en evenwichtig handelsakkoord, alsook voor een investeringsbeschermingsovereenkomst en een akkoord over geografische aanduidingen. Vlaanderen verwelkomt dit nieuws waarbij gewerkt zal worden aan een nieuwe handelsrelatie met Vlaanderens 12de uitvoermarkt. Op 17 mei kondigden Europees Handelscommissaris Dombrovskis, VS-Handelsvertegenwoordiger Tai en VS-Staatssecretaris voor Handel Raimondo in een gezamenlijke communiqué aan dat de EU en de VS van start zullen gaan met discussies om de wereldwijde overcapaciteit in de staal-en aluminiumsector aan te pakken. Om deze gesprekken in een zo positief mogelijke omgeving te laten plaatsvinden, besloten de EU en de VS om elke handeling die de bilaterale handel zou schaden te vermijden. Ten slotte kwamen op 20 mei de EU-Handelsministers samen om te debatteren over de toekomst van het EU-handelsbeleid (Trade Policy Review), de hervorming van de Wereldhandelsorganisatie (in

aanwezigheid van de Directeur-Generaal) en de handelsbetrekkingen met de VS, gevolgd door een gedachtewisseling met VS-Handelsvertegenwoordiger Tai.

1.6. Hernieuwd partnerschap tussen de EU en de VS gebaseerd op meer samenwerking

Op 10 mei hield de Raad Buitenlandse Zaken een strategische bespreking over de Westelijke Balkan en een grotere EU-betrokkenheid bij de regio. De ministers bevestigden het Europese perspectief voor de hele regio en onderstreepten het belang van politieke betrokkenheid op een groot aantal gebieden, zoals de bestrijding van de COVID-19-pandemie, economische samenwerking, connectiviteit, bestrijding van externe beïnvloeding en desinformatie. Uit de gesprekken bleek ook dat de landen in de Westelijke Balkan de EU-gerelateerde hervormingen sneller moeten uitvoeren. De Raad besprak ook de prioriteiten voor de samenwerking met de VS in de komende maanden. De EU-ministers maakten de balans op van de vooruitgang die zij samen met de VS op een aantal belangrijke punten hebben geboekt, zoals het opnieuw betrekken van de VS bij het nucleair akkoord met Iran, het hervatten van de dialoog over China, het tijdelijk opschorten van de tarieven in het kader van het Airbus/Boeing-geschil en nauw contact over de ontwikkelingen in Rusland en Myanmar. Het hernieuwde partnerschap is gebaseerd op meer betrokkenheid, meer coördinatie en meer samenwerking.

1.7. Toerisme Vlaanderen neemt deel aan het high-level forum over duurzaam toerisme

Op 14 mei nam Peter De Wilde, Administrateur-Generaal van Toerisme Vlaanderen, deel aan het High-Level Forum for Sustainable Tourism. Hij vertegenwoordigde ons land in een virtuele vergadering van de Europese ministers van Toerisme en hun afgevaardigden. Administrateur-Generaal De Wilde benadrukte het belang van digitale vaardigheden en innovatie voor de toeristische sector. Hij ging ook in op de uitdagingen en kansen op het vlak van duurzaamheid: een betere verdeling van toerisme in tijd en ruimte, de integratie van toerisme in de circulaire economie en de rol die toerisme kan spelen in de aanpak van armoede en sociale uitsluiting. Verder riep hij de Europese Unie op om een positieve boodschap uit te dragen naar potentiële bezoekers, zodat Europa bestemming nummer één kan blijven in de wereld. Tot slot sprak hij ook het engagement uit om te werken aan een Europese Agenda voor Toerisme 2050, samen met alle belanghebbenden.

1.8. Vlaanderen erkent potentieel van microcredentials voor EU-Transformatieagenda Hoger Onderwijs

Op 17 mei kwamen de ministers van Onderwijs bijeen om Raadsconclusies over kansengelijkheid en inclusie in het onderwijs en over het Europese Universiteiteninitiatief aan te nemen. Ook hielden de ministers een oriënterend beleidsdebat over de nieuwe Transformatieagenda Hoger Onderwijs. De Europese Universiteiten kunnen volgens de lidstaten een belangrijke rol spelen in de verdere uitwerking van 'joint degrees' en de mobiliteit van docenten en onderzoekers. Vlaanderen benadrukte dat de transformatie van het hoger onderwijs niet beperkt mag blijven tot de Europese Universiteiten. Een hoger onderwijs van twee snelheden moet vermeden worden. De Europese Commissie ziet 'microcredentials' als een belangrijk onderdeel van de Transformatieagenda. Een 'microcredential' is een erkend bewijs van de leerresultaten die iemand heeft behaald na een leerervaring van beperkte omvang, op basis van transparante normen en eisen en na een beoordeling (ontleend aan de definitie van de Europese Commissie). Vlaanderen en de meeste lidstaten erkennen de voordelen van 'microcredentials' en het voorzien van flexibele, kortere en modulaire trajecten in het hoger onderwijs. Het hoger onderwijs zou zo een belangrijkere rol kunnen spelen in kader van levenslang leren. België benadrukte in dit opzicht dat de Vlaamse Gemeenschap het Europese MICROBOL-project coördineert. Dit project koppelt 'microcredentials' aan de kernbeginselen van het Bolognaproces en zal belangrijke aanbevelingen formuleren rond kwaliteitszorg, erkenning, kwalificatieraamwerken en ECTS (het Europees studiepuntensysteem).

1.9. Vlaams minister Benjamin Dalle benadrukt belang van recht op informatie voor jongeren

De Europese ministers van Jeugdzaken keurden op 17 mei Raadsconclusies goed over het versterken van bestuur op verschillende niveaus bij het bevorderen van de participatie van jongeren aan besluitvormingsprocessen. Doel is ervoor te zorgen dat alle jongeren gelijke kansen hebben op participatie, betrokkenheid en empowerment in relevante besluitvormingsprocessen. Verder hielden de ministers ook een oriënterend debat over een op (mensen)rechten gebaseerde aanpak van het jeugdbeleid. Bij hun overgang naar volwassenheid worden jongeren namelijk geconfronteerd met specifieke uitdagingen die hen in een kwetsbare positie plaatsen. De ministers bespraken hoe overheden op alle niveaus jongeren kunnen betrekken, verbinden en versterken. Vlaams minister Benjamin Dalle benadrukte het belang van het recht op informatie en riep op tot meer onderzoek naar waar en hoe jongeren de volwaardige toegang worden ontzegd tot hun mensenrechten. Verder bracht het Portugees Voorzitterschap ook verslag uit over de impact van de COVID-19-pandemie op jongeren. In zijn tweede tussenkomst uitte minister Benjamin Dalle namens de drie gemeenschappen zijn bezorgdheid over het feit dat de verplichte afgifte van het EU-Digitale COVID-Certificaat bij binnenkomst op het grondgebied van een lidstaat zou kunnen leiden tot een de facto indirecte discriminatie van kinderen en jongeren. Hij vroeg aan zijn collega's om altijd het perspectief van kinderen en jongeren voor ogen te houden.

1.10. Minister-President Jambon pleit voor maximale heropening van cultuursector en hernemen van internationale mobiliteit

Op 18 mei wisselden de Europese ministers voor Cultuur en Audiovisuele Zaken van gedachten over de diversifiëring van financieringsbronnen en -mechanismen voor het beschermen en in stand houden van cultureel erfgoed, als aanvulling op overheidssteun. Minister-President Jambon gaf aan dat investeringen in erfgoed noodzakelijk zijn en een grote waarde hebben op sociaal, cultureel, ruimtelijk en economisch vlak. De resultaten hiervan zijn duidelijk maar worden nog te weinig erkend. Daarnaast gaf hij aan dat publieke financiering een belangrijke ondersteuning is en blijft, maar dat de investeringsnoden groot zijn en daarvoor naar aanvullende financieringsbronnen gekeken moet worden. Dit zorgt ook voor meer kennis over en een groter draagvlak voor erfgoed. De ministers keurden ook Raadsconclusies goed over het herstel van de culturele sector na de COVID-19-pandemie. Minister-President Jambon benadrukte daarbij zijn waardering voor de inspanningen van het Portugees Voorzitterschap om de impact van de COVID-19-pandemie te blijven opvolgen. Hij beklemtoonde ook dat een veilige en maximale heropening van de culturele sector en het hernemen van de internationale mobiliteit een prioriteit moet zijn. België is vragende partij om hierover goede voorbeelden te blijven uitwisselen en samen te werken waar dat nuttig kan zijn.

1.11. EU-Sportministers spreken zich uit over Europese strategie inzake sportdiplomatie

Tijdens de bijeenkomst van EU-Sportministers van 18 mei polst de Europese Commissie naar de interesse van de lidstaten om een Europese strategie inzake sportdiplomatie uit te werken. Politieke signalen vinden steeds vaker de weg naar de sport als krachtig communicatiemiddel. De annulering van het EK baanwielrennen in Minsk omwille van de gekaapte lijnvlucht is daar een voorbeeld van. Dit zijn vaak acties op initiatief van lidstaten of organisaties, waarbij een EU-gecoördineerde aanpak of duidelijke strategie ontbreekt. Vlaanderen erkent dat sport, samen met andere beleidsdomeinen, kan ingebed worden in een zogenaamde "soft power diplomatie" (verwijst naar de beperkte bevoegdheden die de EU heeft in deze domeinen). Vlaanderen toonde zich in het verleden al voorstander om bij toekenning van sportevenementen de mensenrechtensituatie van een kandidaat-gastland mee als criterium te gebruiken. Om over te gaan tot het uitwerken van een EU-strategie op dit domein liggen de standpunten van sommige lidstaten echter nog te ver uiteen.

1.12. Vlaamse Regering blijft pleiten voor onderhandelde tweestatenoplossing tussen Israël en Palestina

De EU-ministers van Buitenlandse Zaken kwamen op 18 mei in spoedzitting bijeen over de oplaaiing van geweld in Israël en de bezette Palestijnse Gebieden, en hoe de EU hierop moet reageren. De EU zag als prioriteit de onmiddellijke stopzetting van alle geweld en de invoering van een staakt-het-vuren om burgers te beschermen en hulporganisaties volledige toegang tot Gaza te geven. Tegelijk benadrukte de EU dat voor reële veiligheid in Israël en Palestina een politieke oplossing nodig is die vrede brengt. De EU zal de dialoog voortzetten met belangrijke partners, zoals de nieuwe regering van de VS, en met een weer actiever Midden-Oostenkwartet. De Vlaamse Regering blijft pleiten voor een onderhandelde tweestatenoplossing op basis van de relevante resoluties van de VN-Veiligheidsraad. De Vlaamse Regering hanteert als principieel uitgangspunt dat voorrang dient te worden gegeven aan het internationaal recht bij de regeling van conflicten.

1.13. Minister-President Jambon pleit voor maximale betrokkenheid van regio's bij het herstel van de EU

Op 18 mei nam de Minister-President deel aan een informele videoconferentie van de ministers verantwoordelijk voor cohesiebeleid. Het thema van de vergadering was de complementariteit en synergie tussen het cohesiebeleid en de Faciliteit voor Herstel en Veerkracht. De Minister-President pleitte ervoor om regio's maximaal te betrekken bij de besprekingen over het herstel van de EU. Regio's zullen immers een sleutelrol spelen in het herstel en de transformatie van de EU na de pandemie. De Minister-President benadrukte ook dat hij belang hecht aan de synergie en complementariteit tussen het cohesiebeleid en het herstelplan. Hij riep de Europese Commissie op om in te blijven zetten op vereenvoudiging, zodat de EU zich kan tonen als een betrouwbare en wendbare partner voor nationale, regionale en lokale overheden.

1.14. Europese ministers van Volksgezondheid bespreken COVID-19-vaccinatiestrategie

Op 20 mei kwamen de Europese ministers van Volksgezondheid samen om het verloop van de EU-vaccinatiestrategie te bespreken. Ook Europees Commissaris Stella Kyriakides, Dr. Andrea Ammon (Directeur van het Europees Centrum voor Ziektepreventie en -bestrijding (ECDC)) en Emer Cooke (Uitvoerend Directeur van het Europees Geneesmiddelenagentschap) waren aanwezig. Tijdens de bijeenkomst gaf de Europese Commissie informatie over het goede verloop van de huidige EU-vaccinatiestrategie. Toch waarschuwt het ECDC dat we in een transitiefase zitten met nog veel virusoverdracht en dat niet-farmaceutische maatregelen nog een hele tijd nodig zullen blijven. De lidstaten waren unaniem positief over de EU-vaccinatiestrategie en vonden dat dit verder moet worden gezet in 2022 en 2023. Ze wezen wel op het belang van meer garanties voor tijdige leveringen en van het verder differentiëren van het vaccinsportfolio. Verder werd de globale verantwoordelijkheid en het belang van de strijd tegen vaccinatieweerstand benadrukt. De Britse virusvariant blijkt nu de dominante variant te zijn. Over de nieuwe Indiase variant zijn er nog te weinig data beschikbaar. Vandaar dat verder onderzoek, genoomsequentiebepaling en het delen van data cruciaal zijn.

1.15. Groene belastingen, herstelplannen en economisch bestuur op agenda van informele ECOFIN-Raad

Tijdens een informele bijeenkomst op 21 en 22 mei bespraken de ministers van Economische Zaken en Financiën de stand van zaken van het Europees economisch herstel en de rol van de Europese herstelplannen daarin. Alle lidstaten ratificeerden ondertussen het eigenmiddelenbesluit, zodat de Europese Commissie het geld voor de herstelplannen kan ophalen op de financiële markten. Daarnaast stond ook de rol van het financieel en fiscaal beleid met betrekking tot de klimaatovergang op de planning. Belangrijk daarin zijn het voorstel voor een koolstofcorrectie aan de grens en de herziening van de energiebelastingrichtlijn die op 14 juli gepubliceerd worden. Ten slotte werd – samen met de presidenten van de nationale centrale banken – van gedachten gewisseld over de link tussen het monetair beleid,

begrotingsbeleid en het Europees economisch bestuur. Verder blijft het ook uitkijken naar de ontwikkelingen in de OESO-onderhandelingen voor een heffing op digitale diensten en een internationale minimumbelasting, meer specifiek wat de invloed van deze internationale inspanningen zal zijn op de Europese digitale heffing.

1.16. EU vindt onderling nog geen akkoord over de hervorming van het Landbouwbeleid, maar wel een visserijakkoord met het VK voor 2021

Van 26 tot 27 mei vond de Raad Landbouw en Visserij plaats, terwijl ondertussen ook interinstitutionele onderhandelingen plaatsvonden over de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). Deze zogenaamde jumbotriolog over de GLB-hervorming waaraan minister Crevits deelnam, bracht echter niet veel vooruitgang.. De voornaamste discussiepunten waren de bijdrage aan milieu en klimaat, de verdeling van de directe betalingen, de introductie van sociale voorwaarden in het GLB, de gemeenschappelijke marktordening en de landbouwreserve. Voor Vlaanderen was het onder meer belangrijk om diverse verdienmodellen binnen de landbouw te kunnen ondersteunen via het GLB. Het Portugees Voorzitterschap zal verder werken aan een akkoord zodat dit tijdens de Raad van 28-29 juni kan goedgekeurd worden.

In de marge van deze bijeenkomst werden ook de onderhandelingen tussen de EU en het VK over de visvangstmogelijkheden voor 2021 besproken. Tijdens deze besprekingen benadrukten de Europese Commissie en de lidstaten dat ze streefden naar een alomvattend visserijakkoord met het VK in 2021. Het gaat hierbij om het eerste bilaterale visserijakkoord als invulling van het visserijhoofdstuk in de Handels- en Samenwerkingsovereenkomst tussen de EU en het VK. Op 2 juni werd dergelijk akkoord afgesloten door de EU en VK onderhandelaars. Het akkoord is op 11 juni formeel door de Raad bekrachtigd.

1.17. Minister Crevits benadrukt het belang van kmo's in de Europese economie

Op 27 mei vond tijdens de Raad Industrie een beleidsdebat plaats over de actualisering van de EU-industriestrategie. Minister Crevits benadrukte het belang van kmo's voor een toekomstbestendige Europese economie. Kmo's zijn immers belangrijke drijfkrachten voor het ontwikkelen van innovatieve technologieën. Europese instrumenten moeten dan ook voldoende aandacht schenken aan de noden van kmo's en scale-ups. Daarenboven spelen kmo's ook een belangrijke rol in de opname van innovatieve technologieën in de eigen productieprocessen. In deze context benadrukte minister Crevits dat het cruciaal is dat kmo's toegang krijgen tot de nodige technologische expertise en kennis. Ook de rol van circulaire economie kwam aan bod – niet enkel als belangrijk onderdeel van de oplossing voor het realiseren van de groene transitie, maar ook voor het verminderen van strategische afhankelijkheden voor kritieke grondstoffen. Om op lange termijn afhankelijkheden van derde landen te verminderen, acht Vlaanderen het essentieel om ook de focus te leggen op innovaties om alternatieven te voorzien voor het gebruik van kritieke grondstoffen. Tot slot benadrukte minister Crevits de steun voor twee belangrijke non-papers. Een eerste non-paper behandelt het belang van normen voor de concurrentiekracht van de Europese industrie. De tweede non-paper, die werd medeondertekend door België, somt de essentiële bouwblokken op van een modern mededingings- en staatssteunkader dat bijdraagt aan de competitiviteit van de Europese economie.

1.18. Raad Buitenlandse Zaken bereidt EU-Afrika-top voor

Op 27 mei spraken de ministers van Buitenlandse Zaken over 'bevroren conflicten' in Europa. Het gaat om conflicten in Oekraïne, Nagorno-Karabach, Georgië en Moldavië. Dit zijn langlopende conflicten, waarbij veelal geen sprake (meer) is van grootschalige gevechten, maar toch nog regelmatig gevochten wordt. Ook de EU-relaties met Afrika stonden op de agenda. De Europese Commissie streeft naar een gelijkwaardiger partnerschap met Afrika, gebaseerd op wederzijdse belangen en afspraken, wederkerigheid, gedeelde

verantwoordelijkheid en gezamenlijk handelen. Voor België zijn volgende punten belangrijk in de relaties met Afrika: respect voor de mensenrechten, de verdere ontwikkeling van de rechtsstaat, aandacht voor kinderen in gewapende conflicten, gendergelijkheid en multilateralisme. De besprekingen dienden als voorbereiding op een EU-Afrika-top die wellicht begin 2022 zal plaatsvinden.

1.19. Ministers van Onderzoek bereiken algemene benadering over EuroHPC-Verordening

Tijdens de Raad Onderzoek op 28 mei bereikten de ministers van Onderzoek een algemene benadering over de 'Verordening betreffende de oprichting van de Europese Gemeenschappelijke Onderneming Europese high-performance computing (HPC)'. De Verordening is een voortzetting van de activiteiten van de bestaande EuroHPC Joint Undertaking (een Raadverordening van 2018), waarbij Vlaanderen reeds via consortiumdeelname aan het project LUMI Supercomputer betrokken is. Supercomputing en toegang tot krachtige computers is van groot belang voor wetenschappelijk onderzoek en het bedrijfsleven in Vlaanderen. België, op initiatief en via grote betrokkenheid van Vlaanderen, heeft erg kunnen wegen op de technische discussies waardoor het ook in de toekomst voor Vlaanderen mogelijk blijft om te kunnen deelnemen aan EuroHPC. Tijdens de Raad Onderzoek zijn ook de Raadsconclusies 'Het verdiepen van de Europese onderzoeksruimte: onderzoekers aantrekkelijke en duurzame loopbanen en arbeidsvoorwaarden bieden en braincirculation verwezenlijken' aangenomen en vond een beleidsdebat plaats over de vernieuwing van de Europese Onderzoeksruimte. Vlaanderen is van mening dat de totstandbrenging van een eengemaakte Europese markt voor kennis tegen 2030 een belangrijke mijlpaal is. Dergelijke markt voor kennis zou naast onderzoekers ook experts uit de industrie, deskundigen bij de overheid en burgers omvatten. Daarnaast blijft Vlaanderen zich ook scharen achter de Europese doelstelling om minstens 3% van het BBP in onderzoek en innovatie te investeren, en levert het hiervoor de nodige inspanningen.

2. Ontwikkelingen inzake EU-regelgeving

2.1. Voorstellen van richtlijn

Tussen 1 en 31 mei 2021 werden geen voorstellen van richtlijn gepubliceerd.

2.2. Aangenomen richtlijnen

Tussen 1 en 31 mei 2021 werden twee aangenomen richtlijnen gepubliceerd.

Deze behandelen volgende onderwerpen:

- opname van nieuwe psychoactieve stoffen in de definitie van ‘drug’;
- onderzoek van bepaalde rassen van landbouw- en groentegewassen en botanische namen van planten.

2.3. Omzetting EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde

In bijlage II gaat een stand van zaken van de omzetting van EU-richtlijnen in de Vlaamse rechtsorde.

1. *Vlaams scorebord interne markt*

Voor de categorie van “interne markt” richtlijnen publiceert de Europese Commissie tweemaal per jaar een scorebord. Het scorebord van de Europese Commissie is een rapport van de omzettingsprestaties van de 27 lidstaten, met inbegrip van België. Op basis van deze gegevens wordt een “Vlaams scorebord interne markt” samengesteld.

A. Vlaams scorebord juni 2021

Het Vlaams scorebord van juni 2021 telt 7 “interne markt” richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten. Hier zijn drie richtlijnen van omgezet.

B. Vlaams scorebord december 2021

Het Vlaams scorebord van december 2021 telt 6 “interne markt” richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

C. Vlaams scorebord juni 2022

Het Vlaams scorebord van juni 2022 telt 6 “interne markt” richtlijnen die Vlaanderen moet omzetten.

2. *Overige Vlaamse omzettingsdossiers*

Er zijn momenteel geen richtlijnen die niet onder de interne markt vallen die Vlaanderen moet omzetten.

2.4. Stand van zaken inbreukdossiers

De Vlaamse overheid moest in mei 2021 nog maatregelen nemen in 16 inbreukdossiers (= de *lopende* inbreukdossiers). Het gaat om:

3 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

13 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen of andere bronnen van het Europees recht

De Vlaamse overheid was in mei 2021 betrokken in 13 inbreukdossiers waarin de nodige maatregelen reeds werden genomen (= de *afgeronde* inbreukdossiers). Het gaat om:

8 inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen

5 inbreukdossiers wegens niet-correcte of onvolledige omzetting of toepassing van richtlijnen en andere bronnen van het Europees recht

Overzichtstabel - stand van de procedure van de *lopende* inbreukdossiers:

Stand van de procedure	30.0 4. 202 0	31.0 5. 202 0	30.0 6. 202 0	31.0 8. 202 0	30.0 9. 202 0	31.1 0. 202 0	30.1 1. 202 0	31.1 2. 202 0	31.0 1. 202 1	28.0 2. 2021	31.0 3. 202 1	30.0 4. 2021	31.0 5. 2021
Ingebrekestellingen	12	13	13	12	11	13	14	14	14	14	14	14	12
Met redenen omklede adviezen	1	2	2	2	2	2	2	3	3	5	5	4	4
Dagvaardingen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Eerste veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingebrekestellingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dagvaardingen na een eerste veroordeling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tweede veroordeling door het Hof van Justitie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal aantal inbreukdossiers	13	15	15	14	13	15	16	17	17	19	19	18	16

Bijlagen

Meer informatie vindt u als bijlage:

BIJLAGE I	Agenda binnen de (Europese) Raad
BIJLAGE II	Ontwikkelingen op het niveau van de omzettingen en inbreuken

Jan JAMBON

Minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management